

ת"פ 13896/05/15 - מדינת ישראל פמ"ד נגד שי רז (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

12 אפריל 2016

ת"פ 13896-05-15 מדינת ישראל נ' רז(עציר)

בפני כב' שופט דניאל בן טולילה
המאשימה: מדינת ישראל פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד ורסנו

נגד
הנאשם: שי רז (עציר) - בעצמו

גזר דין

הנאשם הורשע ע"פ הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של גניבה בידי מורשה (3 עבירות), התחזות לעו"ד והשגת גבול מקצוע (4 עבירות), ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (6 עבירות), זיוף במסמך בכוונה לקבל דבר באמצעותו בנסיבות מחמירות (5 עבירות), שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר באמצעותו בנסיבות מחמירות (5 עבירות), קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (13 עבירות) והונאה בכרטיס חיוב.

חלקו הכללי של כתב האישום המתוקן מפרט כיצד פעל הנאשם באופן שיטתי על פני תקופה ממושכת, וביצע מעשי מרמה שונים ובכללם, הציג עצמו בהתנהגות ובכזב כעו"ד, נתן שירותים המיוחדים למקצוע זה בתמורה לשכר טרחה. עוד מפורט כיצד כספים אותם קיבל הנאשם לצורך העברתם לנושים שונים שולשלו לכיסו הפרטי. בנוסף, ובמקרים נוספים, הנאשם הציג עצמו בכזב כנותן שירות כזה או אחר ובעקבות כך פנו אליו לקוחות שונים. נוכח אותם מצגי השווא קיבל הנאשם מהלקוחות כספים בודעו כי אין בכוונתו לספק את השירות אשר הובטח להם על ידו. היקף המרמה עומד על למעלה מ- 100,000 ₪ מהם גרף לכיסו הפרטי סך כולל של 92,531.96 ₪ בהם עשה שימוש לצרכיו הפרטיים.

בתמצית, על פי המתואר באישום מס' 1, במהלך השנים 2013-2014 התנהג והתנהל הנאשם באופן שבו ניתן להבין כי הוא עורך דין. הנאשם התחייב בפני המתלוננת, הגב' חנאן, להסדיר חובות מול בנק הפועלים ובעקבות כך זו העבירה לנאשם סך של 15,000 ₪ אותם הנאשם שלשל לכיסו חלף העברתם לנושים השונים.

על פי המתואר באישום מס' 2 המתלונן, מר פריח, קיבל מבחו חנאן אשר הנה המתלוננת באישום הראשון את מספר הטלפון של הנאשם על מנת שיטפל גם לו בתיקי ההוצל"פ העומדים נגדו. הנאשם, התנהל והתנהג מול המתלונן באופן שניתם להבין כי הוא עו"ד. כן התחייב להסדיר למתלונן חובות מול גורמים שונים. בעקבות כך העביר המתלונן סך של 36,500 ₪ אותם הנאשם שלשל לכיסו חלף העברתם לנושים השונים.

על פי המתואר באישום מס' 3 במהלך שנת 2013 קיבל המתלונן, עדיאל את הטלפון של הנאשם מיד אביו, (המתלונן

באישום השני), לצורך טיפול וסגירת חובות בהוצל"פ. הנאשם התנהל והתנהג כעו"ד בפני עדיאל והתחייב להסדיר את חובותיו של המתלון מול גורמים שונים. בעקבות כך העביר המתלון סך כולל של מעל 18,000 ₪ אותם שלשל הנאשם לכיסו חלף העברתם לנושים השונים. בנוסף העביר המתלון סך של 2,500 ₪ בגין שכ"ט עבור עבודתו הנחזית.

על פי המתואר באישום מס' 4 באמצע שנת 2010 בעקבות פרסום בעיתון דתי- חרדי אודות טיפול בהסדרי חובות יצר המתלון קשר עם הנאשם. הנאשם התנהל והתנהג כעו"ד והתחייב להסדיר את חובותיו של המתלון מול חברת פרטנר. בעקבות כך העביר המתלון סך של 13,000 ₪ אותם שלשל הנאשם לכיסו חלף העברתם לנושים השונים.

על פי המתואר באישום מס' 5 במהלך חודש אוגוסט פרסם הנאשם באתר האינטרנט, יד 2, פרסום בו הציע במרמה למכירה טלפון מסוג איפון s5 בתמורה ל-2,000 ₪. המתלון, מר אברהם, יצר קשר עם הנאשם על מנת לקנות לבנו אשר הנו בעל צרכים מיוחדים את המכשיר הסלולרי. הנאשם התחייב לספק לו את המכשיר לאחר שיבצע הפקדה בסך של 2,000 ₪ לחשבון של בנו. לאחר שהמתלון העביר את הכסף כפי שסוכם, הנאשם לא העביר לידי המתלון כל מכשיר וחלף כך שלח לביתו חבילה אשר הכילה קופסא ריקה של מכשיר נוקיה.

על פי המתואר באישום מס' 6 במהלך חודש אוגוסט 2014 הנאשם קיבל במרמה באופן דומה למתואר באישום החמישי, סך של 500 ₪ מקטינה אשר רצתה לקנות מכשיר סלולארי.

על פי המתואר באישום מס' 7 במהלך חודש פברואר 2015 הציע הנאשם במסגרת פרסום כוזב בעיתון קורס ללימודי תיירות דרך האינטרנט בידיעה שאין ביכולתו או בכוונתו לקיימו. בעקבות כך פנתה המתלוננת הגב' תמר, לנאשם אשר התחייב על עריכתו של הקורס לאחר שזו תעביר תשלום מקדמה ע"ס 245 ₪ לחשבון של בנו. בעקבות מצג שווא זה העבירה המתלוננת את הסכום כפי שסוכם.

על פי המתואר באישום מס' 8, במהלך חודש מרץ 2015, יצר הנאשם קשר עם סוכן על מנת לקבל את פרטי הזכויות של בעל זכות ביחידת נופש בקלאב נוטל בכך שמסר לו במרמה כי הוא מעוניין להשכיר את יחידת הנופש וכן ציין כי אשתו מעוניינת בקבלת העתק השובר של יחידת הנופש. נוכח כך העביר הסוכן הסכם לחתימה הכולל שובר ופרטים לניצול זכות הנופש ואילו הנאשם מילא פרטי אשראי לביטחון אולם התחמק מהתשלום כפי שסוכם. בכך השיג הנאשם במרמה את הטפסים הנדרשים להשכרת יחידת הנופש.

על פי המתואר באישום מס' 9, בחודש מרץ 2015, ולאחר שהשיג במרמה את הטפסים הרלוונטיים להשכרת יחידת הנופש כאמור באישום השמיני, פרסם הנאשם באתר האינטרנט, יד2, הצעה להשכרת יחידת נופש במחיר של 740 ₪ לילה עבור סוויטה בקלאב הוטל. בעקבות מצג שווא זה יצרה המתלוננת, הגב' שיאל, קשר עם הנאשם והשניים סגרו כי בין התאריכים המפורטים ישכיר לה הנאשם את היחידה במחיר של 2,300 ₪ וזאת לאחר שתעביר מקדמה של 1,150 ₪ לחשבון של בנו ואת היתרה יקבל במזומן במועד קבלת היחידה. בעקבות מצג שווא זה העבירה המתלוננת כפי שסוכם.

על פי המתואר באישום מס' 10, בחודש מרץ 2015, ולאחר שהשיג במרמה את הטפסים הרלוונטיים להשכרת יחידת

הנופש כאמור באישום השמיני, נטל הנאשם במרמה מהמתלונן גיא סך של 2,900 ₪ בשיטה דומה למתואר באישום התשיעי.

על פי המתואר באישום מס' 11, בחודש מרץ 2015, ולאחר שהשיג במרמה את הטפסים הרלוונטיים להשכרת יחידת הנופש כאמור באישום השמיני, נטל הנאשם במרמה מהמתלוננת ענבל סך של 5,600 ₪ בשיטה הדומה למתואר באישום התשיעי. עוד מפורט כי הנאשם החזיר סך של 1,000 ₪ מכספי המרמה כך שבפועל נלקח במרמה מהמתלוננת סך של 4,600 ₪. בנוסף, בעקבות מצג השווא השיג הנאשם את פרטי האשראי השייך לאביה של המתלוננת, חנניה, אשר עמו עשה שימוש ב-4 הזדמנויות נפרדות לצורך תשלום חובותיו הפרטיים בסכום כולל של 3561.93 ₪.

על פי המתואר באישום מס' 12, בחודש מרץ 2015, ובהמשך לאמור באישום השמיני, נטל הנאשם במרמה מהמתלונן דני סך של 2,850 ₪ בשיטה הדומה למתואר באישום התשיעי. עוד מפורט כי הנאשם החזיר סך של 1,000 ₪ מכספי המרמה כך שבפועל נלקח במרמה מהמתלוננת סך של 1,850 ₪.

על פי המתואר באישום מס' 13, בחודש אפריל 2015, הנאשם הציג עצמו ככזב בפני המתלוננת כבעל חברת נופש ותיירות וכי יש לו חבילות נופש למכור. המתלוננת מסרה כי הוא מעוניינת לטוס לפריז והנאשם מסר כי ישנם כרטיסים במחיר נמוך אשר עבורם דרש סך של 3,375 ₪. בעקבות מצג שווא זה העבירה המתלוננת באמצעות בנק הדואר כפי שסוכם.

על פי המתואר באישום מס' 14, בחודש מרץ 2015, ובהמשך לאמור באישום השמיני, נטל הנאשם במרמה מהמתלונן דניאל סך של 1,500 ₪ בשיטה הדומה למתואר באישום התשיעי.

על פי המתואר באישום מס' 15, בחודש מרץ 2015, ובהמשך לאמור באישום השמיני, נטל הנאשם במרמה מהמתלונן בן סך של 1,500 ₪ בשיטה הדומה למתואר באישום התשיעי.

על פי ההסדר שהוצג, המאשימה תעתור לעונש ראוי של 50 חודשים מאסר בפועל יחד עם הפעלת מאסר המותנה במצטבר בעוד הנאשם יעתור להסתפק בעונש של 30 חודשים מאסר בפועל הכוללים את הפעלתו של המאסר המותנה. מעבר לכך, הוסכם כרכיב "סגור" לעניין העונש כי הנאשם יפצה את המתלוננים בהתאם לרשימה שהוגשה לבית המשפט. לרכיבים אלו יתווסף עונש צופה פני עתיד וקנס לשיקול דעת בית משפט.

כאן המקום לציין כי ההסדר אליו הגיעו הצדדים נעשה לאחר שבתחילת ניהול התיק הנאשם הודה במיוחס לו, והוצג הסדר סגור לעניין העונש. בהמשך ביקש הנאשם לחזור בו מהודאתו ובית המשפט התיר לו לעשות כן. לאחר החזרה מההודיה נמסרה כפירה חלקית כאשר במסגרת אותה כפירה בית המשפט נדרש לשמור את המתלוננים באישומים 1 עד 4. בסופה של פרשת התביעה הושג ההסדר שפורט לעיל.

טיעוני הצדדים:

ב"כ המאשימה במסגרת טיעוניה לעונש ביקשה מבית המשפט לכבד את ההסדר תוך אימוץ הרף העונשי לו היא עותרת, היינו 50 חודשים מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. לדבריה על בית המשפט ליתן דעתו לריבוי האישומים וריבויים של מעשי המרמה אשר נפרשו על פני תקופה ארוכה. עוד הפנתה לשיטתיות ולתחכום הרב אשר יש במעשיו של הנאשם אשר בסופם של דברים הביאה אותו להשיג במרמה סכומי כסף נכבדים. זו הפנתה לעברו הפלילי אשר רובו עוסק בעבירות הונאה ולעובדה כי זה מבצע את המיוחס לו שעה שמתנהל בעניינו הליך פלילי בבית משפט בעבירות דומות. נוכח ריבוי המתלוננים, נוכח ריבוי העבירות, נוכח סכומי המרמה המגיעים מעל 100,000 ₪ ומכלול הנסיבות סבורה כי ב"כ המאשימה כי העונש לו עתרה מגלם כראוי את חומרת מעשיו של הנאשם.

מנגד, הנאשם בטיעונו לעונש שהוגשו בכתב ציין כי הוא שלם עם החלטתו להודות באישומים המיוחסים לו. לדבריו הודאה זו נמסרה הגם שלשיטתו עמדו לרשותו טיעונים משפטיים נכבדים בנוגע לחלקם של האישומים. הלה הפנה לכך ששיתף פעולה עוד בחקירתו במשטרה ואף פירט מיוזמתו על מקרים שלא היו ידועים ליחידה החוקרת. כמו כן, ציין כי לאחר עדויותיהם של עדי התביעה ובפרט עדותו של ע/ת7, הבין את עומק הפגיעה של מעשיו במתלוננים ומשכך החליט להגיע להסדר עם התביעה גם ביחס לאישומים בהם כפר תחילה.

הנאשם ציין כי הוא בן 45, גרוש, וכי בטרם מעצרו התגורר יחד גרושתו. כמו כן, פירט את נסיבות חייו הקשות ובכלל זאת - ילדותו הקשה נוכח היעדר דמויות סמכותיות ומכילות, התקיפה המינית אשר עבר, מצב הכלכלי הקשה של הנאשם ומשפחתו, גידול ילדה אוטיסטית עם כל הקושי הכרוך בכך וכן חוסר תפקודה של אשתו אשר בעטיו נאלץ לשמש כאב וכאם כאחד.

הלה הדגיש כי הרקע לביצוע העבירות הנו המצוקה הכלכלית הקשה בה היו נתונים הנאשם ובני משפחתו. בעניין זה הוסיף כי התקיים מקצבאות המל"ל וכי אמו המבוגרת תמכה בו כלכלית כפי יכולתה. זה ציין כי לאחר שאמו מסרה לו שאינה יכולה עוד לתמוך בו יותר ביצע את העבירות המיוחסות לו. הלה ציין כי סבר שיצליח להחזיר למתלוננים את הכסף אולם למרבה הצער לא הצליח לעשות כן בין היתר, נוכח מעצרו. בעניין זה הפנה לאישומים 1-3 בהם ביצע פעולות של ממש על מנת להשיב למתלוננים את כספיהם וכך גם הפנה לאישומים 11 ו-12 שם מצוין באישומים כי חלק מהסכום הוחזר למתלוננים בפועל. כמו כן, הוסיף הואיל ולא הצליח להתמיד בעבודה אחת מצבו הכלכלי רק החמיר.

אשר לפיצוי המוסכם ביקש להפנות תשומת ליבו של בית המשפט לכך שסך הפיצוי שהתחייב להעביר למתלוננים אינו מבוטל כלל ועיקר. ברצונו לעמוד בהתחייבות זו ועל כן עתר מבית המשפט להורות כי פיצוי זה ישולם לאחר שישתחרר מן הכלא וכן להימנע מהשתת קנס. באשר להפעלת המאסר המותנה- הפנה לכך שהמאסר המותנה הוטל בגין עבירות ישנות משנת 2010 ו-2012. בנסיבות אלו ובשים לב לתקופת המאסר לה הסכים - עתר להאריך את המאסר המותנה ולכל היותר להפעילו בחופף לעונש שיוטל עליו בגין תיק זה.

דין והכרעה:

כאמור, ב"כ המאשימה סבורה כי בגין מכלול מעשיו של הנאשם עונש המאסר הראוי הנו 50 חודשים מאסר בפועל בעוד הנאשם עותר להסתפק בעניינו בעונש מאסר בן 30 חודשים. הגם שהצדדים לא ציינו הדבר במפורש והגם שכל צד נוקט בתקופת מאסר קונקרטית, הלכה למעשה, עניין לנו "בהסדר טווח". יכול והמאשימה מטעמים משפטיים (הנוגעים למידת ההתערבות של ערכאת ערעור בעונש שמצוי בגדרי הטווח) אינה מציגה אותו ככזה אולם בפועל בית המשפט על פי ההסדר אמור לגזור את עונשו של הנאשם בטווח שבין 30 ל- 50 חודשים. כל חריגה מטווח עונשי זה תהווה חריגה מההסדר ותחייב את בית המשפט לנמק מדוע הוא פועל כן. חיזוק למסקנה זו ניתן למצוא בעובדה שאף לא אחד מהצדדים נדרש בטיעונו לעונש למתחמי ענישה הולמים או לפירוט הנדרש בהתאם לתיקון 113.

במצב דברים זה, כאשר ענין לנו בהסדר טווח ובהתאם לפסיקה אין מקום לעבור לכל התחנות אשר מורה תיקון 113 בדגש על קביעתם של מתחמי ענישה הולמים. בעניין זה ר' ע"פ 512/13 **פלוני נגד מדינת ישראל**, שם ביהמ"ש העליון מבצע הבחנה בין טווח ענישה מוסכם לבין מתחם ענישה, הן ברמה המבנית והן ברמה המהותית: מתחם ענישה משקף קביעה נורמטיבית של בימ"ש בעוד טווח ענישה משכלל כוח המיקוח של הצדדים הכולל בין היתר אינטרסים שונים העומדים בבסיס קיומם של הסדרי טיעון הגם שאינם רלוונטיים בקביעת מתחם עונש הולם.

אין פירוש הדבר שבית המשפט בגזרו עונשו של נאשם בהסדר טווח מתעלם מכל השיקולים העומדים בבסיס תיקון 113 ובמידה רבה ישנה חפיפה רבה ביניהם. הגם כך, סבורני כי רק במקום בו בית המשפט מוצא הסדר הטווח בלתי ראוי או אז יהא עליו לנקוב במפורש במתחמי ענישה הולמים (וכנגזרת מכך ועל בסיס אותם מתחמי ענישה לנמק מדוע בחר לסטות מההסדר). בענייננו, מצאתי ההסדר העונשי כמאוזן.

למעלה מן הצורך ולסיום סוגיה זו יצוין כי לו היה בית משפט נדרש לקביעתם של מתחמים או אז בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" היה נקבע מתחם אחד לאישומים 1 עד 4, (הסגת גבול המקצוע וקבלת דבר במרמה אגב כך) מתחם נפרד לאישומים 8 עד 12 יחד עם אישומים 14, 15 (מרמה בהשכרת יחידת הנופש), מתחם נפרד לאישומים 5 ו- 6 ("מכירת" אייפון 5), מתחם נפרד לאישום 7 (קורס אינטרנטי ולימודי תיירות), מתחם נפרד לאישום 13. (מכירת חבילת נופש).

לגופם של הדברים, במעשיו האמורים לעיל, פגע הנאשם במגוון של ערכים מוגנים בכללם קניינים ושלוות נפשם של המתלוננים, פגיעה בחיי מסחר תקינים, פגיעה בתחושת הביטחון, ייחוד המקצוע וסדרי משפט תקינים.

מכלול, מידת הפגיעה של הנאשם בערכים מוגנים אלו, מידה משמעותית ונובעת מהנזק המצטבר לו גרם הנאשם וזאת בשים לב לכך שעסקינן בנאשם שפעל באופן שיטתי וסדרתי, על פני תקופה ממושכת, תוך תחכום רב והפעלת מניפולטיביות על אנשים תמימים וניצולם באופן נלוז ר, כאשר היקף המרמה המסתכם עומד כ- 100,000 ₪.

הפגיעה בערכים המוגנים תפורט ביתר פירוט וזאת בשים לב לאישומים השונים והמאפיין של כל אחד מהם. ככל שהדבר נוגע לאישומים 1 עד 4 הרי שבראש ובראשונה יש ליתן הדעת לניצול מצוקתם של אותם מתלוננים אשר מלכתחילה היו מסובכים מבחינה כלכלית והפרוטה לא הייתה מצויה בכיסם. הנאשם ידע היטב לנצל מצוקה זו והבטיח להם הבטחות חסרות כיסוי לפיהן יוכל לדאוג להשגת הסדר חוב מקל. אותם מתלוננים שהתפתו להבטחות השווא ולצמצום משמעותי

של חובם עשו מאמצים להשיג את אותם כספים שנועדו לצורך הסדר החוב. הנאשם בציניות לא מעטה שלשל כספים אלו לכיסיו והרע אף יותר את מצבם הכלכלי של המתלוננים.

אלו העידו בפני בית המשפט כי נדרשו בזו הפעם לשכור שירותיו של עו"ד (שאינו מתחזה) לשלם לו שכר טרחה וכן לגייס פעם נוספת כספים לצורך הסדר החוב. לא למיותר להוסיף כי הפניית הטיפול בחובות השונים לידי הנאשם בפועל הותירה אותו ללא כל מענה על כל הנגזרות הנובעות מהותרתו של חוב בכללם ריביות ותוספות פיגורים. בפועל הצליח לגרוף הנאשם במסגרת אישומים אלו, עשרות אלפי שקלים.

אכן הנאשם לא הציג עצמו במפורש כעו"ד יחד עם זאת ידע בכוונת מכוון ליצור הטייה קוגנטיבית אצל המתלוננים. הטייה זו כללה בין היתר הימצאותו בסמוך ללשכת ההוצל"פ בבית המשפט שהוא לבוש בחולצה לבנה ומכנסיים שחורים, כך גם זה ענד על גופו תג כזה או אחר. המתלונן באישום 4 אף העיד כי הרושם שזה נטה בליבו הוא של עו"ד מבוקש. לא למותר להוסיף כי בית המשפט נחשף לשפתו ולסגנון דיבורו של הנאשם אשר בנקל יכולים להותיר רושם כי עסקין במי שבקיא בתחום המשפט חרף היותו נעדר השכלה משפטית.

על מידת האמון והרושם שהותיר אצל המתלוננים ניתן ללמוד מהעובדה שהמתלוננת חנאן מהאישום הראשון ראתה לנכון להמליץ על הנאשם כמי שמסוגל לטפל בחובות גם לאביה וגם לאחיה. ככל שמידת האמון שניתנה בנאשם גדולה יותר כך גם החומרה בה בית המשפט רואה את הפגיעה באמון זה כחלק מהשיקולים הצריכים לעניין עובר לגזירת העונש.

עוד יש במעשיו של הנאשם באישומים אלו כדי לפגוע בייחוד המקצוע ויוקרתו. תיקצר היריעה מלפרט עד כמה חשובה ורבת אחריות היא עבודתו של עורך הדין בין אם עסקין בדיני נפשות ובין אם עסקין בדיני ממון. לא בכדי, ראה המחוקק לנכון לקבוע כי פעולות מסוימות יוחדו אך ורק למי שבעל השכלה והכשרה מתאימה. הנאשם ורבים כדוגמתו מהווים חלק מתופעה מדאיגה בה "פתאום קם אדם" ומחליט שהוא עורך דין ומטפל מכל הבא ליד. יש ולעיתים המדובר בפעולות בשם הלקוח מול משרדי הממשלה השונים ויש ועסקין בפעולות משפטיות מובהקות במסגרת הליכים בבית משפט. מעשיו של הנאשם אפילו התבטאו בנזק ממוני בלבד יכולים מבחינת הפוטנציאל שבהם להביא לתוצאות קשות בהרבה. כך יש גם בתופעה זו כדי לפגוע בפרנסתם של אלו אשר הקדישו שנים לטובת לימודים, התמחות ורכישת הזכות לעסוק במקצוע. בהקשר לכך הנאשם פעל באופן יזום ונמרץ להשגתם של לקוחות שונים דבר הנלמד נוכח הפרסום אותו ביצע בעיתונות והצגתו כמי שמטפל בהסדרי חוב של הוצל"פ וארנונה.

חומרה יתרה מוצא בית המשפט, מקום בו לעבירות המרמה נלווה שימוש במסמכים כוזבים, מסמכים שיש בהם כדי לטעת נופך של אמינות על מעשיו של הנאשם, מסמכים שיש בהם כדי להקל על הוצאת הכספים במרמה מהקורבנות השונים. כך לדוגמא, באישום 2, זייף הנאשם מסמך הנחזה להיות קבלה רשמית של הנאשם כעוסק מורשה ובו דיווח לרשויות אודות קבלת 13,000 ₪ לסגירת תיק הוצל"פ.

המתלוננים הם אלו שגילו להפתעתם בדרך כזו או אחרת כי הולכו שולל וכספם כלל לא הועבר לצורך כיסוי חובותיהם.

גם בשלב זה הנאשם לא פעל באופן ממשי להחזרת כספם (למעט סכומים זניחים שפורטו בכתב האישום). בפני כל אחד מהמתלוננים, כעברין מרמה מיומן, הציג טענות מיני טענות שווא בדבר "הסיבות" שבגין לא ביצע את שהתחייב ושב ונטע בהם תקוות שווא כי בכוונתו להחזיר להם את כספם במלואו.

אישומים 5 ו-6 ענינם מכירת איפון באמצעות מודעה "בד 2". המדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לגילוי. למעשה כל שנדרש מהנאשם ודומיו הוא פרסום מודעה באחד מהלוחות למכירה ומציאתם של מתלוננים שהיו מוכנים לשלם מקדמה עבור המוצר, מקדמה שלאחריה לא נמכר דבר.

המדובר בעבירות שיש בהם כדי לפגוע מהותית בחיי המסחר התקינים בפרט בעידן בו אנו נמצאים כאשר רבות מהעסקאות המכר מבוצעות באמצעות מודעות פרסום באינטרנט, בפרט מקום בו זוהי דרכו הכמעט בלעדית של אזרח מן השורה, למכור רכוש יד שנייה המצוי ברשותו. כך גם, לא בכדי הציע הנאשם באישומים אלו מכירתו של טלפון חכם "אטרקטיבי".

לא ברור האם הנאשם מלכתחילה היה מודע לכך שהטלפון שברצונו "למכור" מיועד באישום 4 לבנו של המתלונן שנמנה על אוכלוסיית צרכים מיוחדים או לקטינה כאמור באישום 5, בין כך ובין כך, אפילו הדבר הובא לידיעתו בדיעבד לא היה בכך כדי להביאו להשיב הכספים אותם קיבל במרמה כך גם יש בשליחתה של קופסה ריקה למתלונן באישום 5 כדי ללמד על אופיו של הנאשם וחוסר מודעות לנזק הגלום במעשיו.

באישומים אלו כמו בדומה לאישומים נוספים המתלוננים התבקשו להעביר הכספים לחשבון הבנק של בנו. דפוס פעולה זה לא נעשה באקראי ויש בו מטבעם של דברים כדי להקשות על גילוי לאחר גילוי המרמה.

אשר לאישום מספר 7 יותר משיש בו ללמד על נזק כספי שנגרם למתלוננת יש בו כדי להעיד על אופיו של הנאשם ועל התחכום בו זה נוקט. בזו הפעם הציג עצמו הנאשם גם כן באמצעות פרסום באינטרנט כמי שיש ביכולתו להעביר קורס ללימודי תיירות. במסגרת אישום זה העידה המתלוננת ונמצא כי הנאשם לא הסתפק בפרסום בלבד אלא דאג ליצור מצג שווא בדמות תוכניה מסודרת ומערכי לימוד. אין מחלוקת שהנאשם איננו בעל תואר כזה או אחר בתחום התיירות וכך גם לא עבר הכשרה שתהפוך אותו כמבין בתחום, לו כל שכן, הכשרה שתהפוך אותו למומחה בתחום שילמד אחרים את המקצוע.

אישומים 8 עד 12, ו-14-15 הינם חלק מתוכנית עבריינית אחת שתכליתה "מכירת" יחידת נופש בקלאב הוטל אילת למתלוננים השונים הגם שאין ביכולתו של הנאשם לעשות כן הגם שכלל אין ברשותו יחידה שכזו. יש באישומים אלה בדומה לאחרים כדי ללמד על מידת תחכום של הנאשם. תחילתה של המרמה באישום 8 שנועד לאפשר לנאשם לקבל את המסמכים הנוגעים לאותה יחידת נופש, מסמכים שבאמצעותם יוציא לפועל את ההונאות בהמשכם של דברים. באישום זה הנאשם באמתלה של רצון לשכור יחידת הנופש עם רצון לוודאות מקבל את אותם מסמכים ובסופו של דבר, נמנע מביצוע ההזמנה.

כשהמסמכים בידיו, בוחר הנאשם תזמון מדויק להציע את אותה יחידת דיור כאשר על פי הפרסום ביד 2 אותה יחידת נופש עומדת להשכרה מיום 05.04.15 ועד יום 12.04.15. המדובר בחול המועד פסח תקופה שבה רבים מעם ישראל מבקשים לבלות בעיר הנופש אילת תקופה שבה מטבעם של דברים הביקוש ליחידות נופש גבוה וכנגזרת מכך אלו יהיו מוכנים לשלם סכומי כסף גבוהים עבור אותה יחידה.

כפי המפורט בכתב האישום המתוקן הצליח הנאשם לגבות סכומי כסף שונים מהמתלוננים החל מ 1,150 ₪ וכלה ב- 4,350 ₪. מעבר לנזק הכספי יש במעשיו של הנאשם כדי לגרום לטרחה וטרדה רבה למתלוננים אשר נוכחו לגלות בסמוך לחופשתם כי כספם נגזל ועליהם לנסות ולאתר מקום אחר לבלות בו את חופשת הפסח.

הנאשם עשה בחלקם של המקרים שימוש במסמכים מזויפים, בכלל זאת שימוש בחשבונית מס רשמית מדווחת של חברת תיירות ונופש עם מספר עוסק מורשה שבה צוין דבר העברת כספים על ידי מי מהמתלוננים. גם בעבירות אלו יש כדי לפגוע בחיי המסחר. נקל לשער כי המתלוננים או מי שדבר המרמה של הנאשם הובא לידיעתם ימנעו בעתיד לנסות ולהשיג יחידות נופש באמצעות מודעות בלוח יד 2 או דומים לו.

הנאשם הגדיל עשות וכפי המפורט באישום 11 לא זו בלבד שקיבל במרמה מהמתלונן 4,600 ₪ אגב אותה "מכירת" יחידת נופש, אלא עשה שימוש בפרטי כרטיס האשראי של המתלונן לשימוש הפרטי וחייב את כרטיסו ב- 3,560 ₪. שימוש לרעה בנתוני של כרטיסי חיוב הינו בבחינת נגע שפשה. גם כאן עסקין בעבירות קלות לביצוע וקשות לגילוי. המדובר בעבירות שיש בהם לפגוע באמון הציבור באמצעי תשלום זה שהפך להיות אמצעי התשלום הכמעט בלעדי אצל רבים מהאזרחים. אפילו המתלוננים שניזוקו בעבירות שעניין הונאה בכרטיסי חיוב על דרך הכלל משופים על ידי חברות האשראי הרי כנגזרת מכך אותן חברות אשראי אלו מעלות את העמלות אותם הן גובות ומגלגלות בעקיפין נזקים אלו חזרה לכתפיו של הציבור.

אם עד כה הנאשם יצר מצג בהתנהגות של עו"ד, יחד עם מצג שווא של מדריך תיירות, לצד מצג שווא של בעל יחידת נופש או בעליו של מכשיר אייפון הרי שבאישום 13 לובש הנאשם חזות נוספת ובזו הפעם של בעל חברת תיירות. במסגרת אישום זה טען הנאשם בכזב בפני המתלוננת כי יש ביכולתו להשיג עבורה כרטיסים בחברת אל על במחיר נמוך דבר שהביאה להעביר לרשותו 3,375 ₪. כפי הנלמד וכחוט השני חלק מדפוס הפעולה של הנאשם כולל הצעות כספיות אטרקטיביות, כאלה שיקלו על הקורבן להיפרד מכספו ולהעבירו לרשות הנאשם.

אל מול כל המפורט לעיל ולקולא בית המשפט ייקח בנוגע לאישומים 1 עד 4 את העובדה כי זה מעולם לא הציג עצמו במפורש כעו"ד. כך גם יצוין כי בנוגע לאישומים אלו כי עלה בידי הנאשם לעורר ספק בדבר עיתוי החלטתו לבצע את אותן מרמות. הדברים מכוונים לכך שבפני בית המשפט הובאו ראיות כאלו ואחרות המלמדות על פניות ומפגשים שערך הנאשם עם חלקם של הנושים לרבות ראיות הנוגעות למסמכים כאלו ואחרים שהוחלפו בין הצדדים. אם מלכתחילה לא הייתה כל כוונה להגיע להסדר ספק האם זה כלל היה פועל באופן ממשי מול הגורמים הרלוונטיים (באותה מידה יכול היה להציג מצג שווא בפני המתלוננים מבלי שבפועל נפגש עם עו"ד בלומנפלד או מאן דהוא אחר).

עוד ולקולא בית המשפט ייקח בחשבון אם כי במשורה העובדה שחלקם המועט של הכספים הוחזר למי מהמתלוננים. יש בכך כדי ללמד ולו בדיעבד על רצונו של הנאשם לצמצם את הנזק הרב שגרם למתלוננים השונים. הנאשם מבצע את המיוחס לו מתוך מצוקה כלכלית. אין בכך כדי להצדיק ולו ברמיזה את מעשיו, יחד עם זאת, אין עסקין במי שמבצע את המיוחס לו מתוך חמדות, ורצון לחיות חיי מותרות על חשבון הזולת.

עד כאן התייחסותו של בית המשפט לנסיבות ביצוע העבירה.

ככל שהדבר נוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ולקולא בית המשפט לוקח בחשבון את הודאתו של הנאשם. אפילו נשמעו חלקם של המתלוננים ואפילו הדרך להודאתו כללה הודאה מוקדמת, חזרה מהודאה ודיונים כאלה ואחרים, עדיין נוכח ריבוי האישומים יש לדבר על חסכון בזמן שיפוטי יקר. יש בהודאה זו משום הבעת חרטה ונטילת אחריות. התרשמות בית המשפט הינה כי מדובר בחרטה אמיתית וכנה כפי שזה הטיב לנסח במסגרת טיעוניו הכתובים לעונש. ביטוי נוסף לאותה חרטה ניתן למצוא ברצונו של הנאשם לפצות את כל המתלוננים בסכומי כסף בשיעור הנזק הישיר שגרם להם ואף למעלה מכך.

זאת ועוד, לא נעלם מעיני בית המשפט נסיבות חיי הלא פשוטות של הנאשם, בלשון המעטה, ובכלל זאת- ילדותו קשה ללא נוכחות היעדר דמויות סמכותיות ומכילות, תקיפה מינית נטענת אשר בוצעה ע"י בן משפחה קרוב, מצב הכלכלי הקשה של הנאשם ומשפחתו, גידול ילדה אוטיסטית עם כל הקושי הכרוך בכך וכן חוסר תפקודה של אשתו אשר בעטיו נאלץ לשמש לילדיו אב ואם כאחד. עוד יילקח בחשבון כי מהתעודות שהגיש הנאשם עולה כי הלה סובל מבעיות בריאותיות שונות לרבות סכרת, יתר לחץ דם, דלקת מפרקים ומעקב הורמונלי.

הנאשם שיתף פעולה עם היחידה החוקרת למן הרגע שנעצר. לדבריו, ובאופן שלא נסתר, דיווח על עבירות שאלמלא הודאתו כלל לא היו נמצאות בדיעת היחידה החוקרת. עוד ולקולא יילקח בחשבון חלוף הזמן הניכר ביחס לאישום מס' 4 שעניינו עבירות מלפני כ- 6 שנים וכן חלוף הזמן בנוגע לאישומים 1-3 שעניינו עבירות מלפני כ- 3 שנים ויותר.

מנגד ולחומרה, יש לקחת בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם. עיון בגיליון הרשעותיו מלמד כי לנאשם 7 הרשעות במגוון תחומים, ובכלל זאת- אלימות, כאשר 5 מבין הרשעותיו נסובות סביב עבירות מרמה ורכוש. 4 מבין הרשעותיו של הנאשם הינן מלפני עשור ויותר. מנגד, 2 הרשעותיו האחרות הינן משנת 2010 ו- 2012 וממן העניין.

במסגרת ת.פ. 48360-02-13 הורשע הנאשם במסגרת צירוף תיקים בשתי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב. עיון בכתב האישום המתוקן (במ/ 8) מלמד כי במסגרת תיק זה אותה הונאה בכרטיס חיוב בוצעה לאחר שהנאשם הציג עצמו דרך האינטרנט כעוסק מורשה לטיפול בחובות הוצל"פ ואגב כך הצליח להשיג את פרטי כרטיס האשראי של המתלוננים. כתב האישום המתוקן במסגרת ת.פ. 1236-12-13 מלמד אף הוא על כך שהנאשם עשה שימוש בפרטי כרטיס אשראי של המתלון לצורך תשלום חובו בחברת חשמל. בגין תיק זה הושת על הנאשם ביום 23.01.14 מאסר מותנה בן 6 חודשים שהינו בר הפעלה בעניינו.

הרשעותיו הקודמות בהצטרף לעובדה כי הנאשם מבצע את המיוחס לו (בכל האישומים למעט אישומים 1-4) כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה חב הפעלה מעידה על העדר הפנמה בדבר הפסול במעשיו והעדר ההרתעה כתוצאה מנקיטה בהליכים פליליים נגדו.

זאת ועוד, במסגרת ת.פ. 47173-10-11 הורשע הנאשם בשלוש עבירות של קבלת דבר במרמה ואיומים. המדובר בעבירות הדומות באופיין לעבירות בהן הורשע בתיק שבפני בכללם הסגת גבול מקצוע עריכת דין תוך ניצול מצוקתם של המתלוננים. מעבר לפשיטתה של דברים הנלמדים מריבוי הסתבכויותיו בעבירות דומות יש בגזר הדין שהושת על הנאשם במסגרת תיק זה כדי ללמד שבעודו מצוי בקשר עם שירות המבחן ובעודו ממתין לריצוי עונשו בתיק הנ"ל, הלה שב וחוטא בעבירות זהות. לא למיותר לציין כי הסתבכויותיו במקביל בתיק שבפני אלו נעשו רחוק מעיניו של שירות המבחן אשר במסגרת אותו ת.פ. 47173-10-11 בא בהמלצה טיפולית. להשלמת התמונה יצוין כי תחילה הושתו על הנאשם 5 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות שהומרו לאחר בגזר דין משלים י ל- 9 חודשים מאסר בפועל. במסגרת ערעור על חומרת העונש שהוגש בבית המשפט המחוזי (עפ"ג 26551-12-15) הופחת עונשו של הנאשם ל- 6 חודשים מאסר בפועל.

בין כך ובין כך, עברו הפלילי של הנאשם כפי שפורט לעיל מחייב החמרה תוך מתן דגש לשיקולי הרתעת היחיד לצד משקל מה להרתעת הרבים נוכח נפוצותן של העבירות בהן הורשע. בתיק זה אין לדבר על הליכי שיקום אשר יש בהם כדי להקל בעונשו בין אם בית משפט היה קובע מתחמי ענישה ובין אם בכלל.

הפעלת המאסר המותנה

אין מחלוקת כי המאסר המותנה בן 6 חודשים אשר ניתן במסגרת ת"פ 48360-02-13 חל בעניינו. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי על דרך הכלל יש להורות על הפעלת המאסרים במצטבר (ראו בעניין זה ע"פ 4716/12 מדינת ישראל נ' ע.ד. [6.6.13], דבר העולה בקנה אחד עם הוראת סעיף 58 לחוק העונשין). לצד האמור, מצאתי ליתן ביטוי להודאתו של הנאשם, הגם שנמסרה לאחר שנשמעו חלק מן המתלוננים, באופן שחלקו של המאסר המותנה ירוצה בחופף לעונש המאסר שיושת עליו בתיק זה.

רכיבי קנס ופיצוי:

כאשר המניע לביצוע מעשיו של הנאשם הינו בצע כסף והשגת רווח קל על חשבון הזולת יש מקום להטלת עיצום כספי. בכך יהיה ללמד את חוסר הכדאיות בביצוע עבירות בכגון דא. בתיק זה הסכים הנאשם להשיב למתלוננים את כספם כרכיב פיצוי מוסכם. על רקע האמור לעיל, על מנת לאפשר לנאשם לעמוד בהתחייבות זו, רכיב הקנס לצד אותו פיצוי יהיה מינורי באופן יחסי. כך גם על מנת שרצון זה לפצות המתלוננים לא יהיה בבחינת מילה ריקה מתוכן, בית המשפט יאפשר לנאשם לשלם הפיצוי לאחר שחרורו מן המאסר ובתשלומים.

סוף דבר לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 42 חודשים מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 14.04.15 ועד ליום 29.06.15 (המועד בו החל עמוד 10

לרצות את עונשו במסגרת עפ"ג 26551-12-15) וכן מיום 29.01.16 ועד ליום 12.04.16.

ב. מורה על הפעלת המאסר המותנה בן 6 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 48360-02-13, כך

ש-3 חודשים ממנו יהיו במצטבר לעונש המאסר שנגזר על הנאשם בסע' א' לעיל והיתרה בחופף. סה"כ יהא על הנאשם לרצות 45 חודשים מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ג. 10 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות לפי פרק י"א

סימן ו' לחוק העונשין.

ד. 5 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות שעניינן הונאה בכרטיסי חיוב או התחזות לעורך דין והסגת גבול למקצוע בהתאם להוראות סעיפים 97 ו-20 לחוק לשכת עורכי הדין.

ה. פיצוי למתלוננים כפי פרטיהם בכתב האישום ובהתאם למפורט בטבלת פיצוי מוסכמת

(במ/6):

באישום הראשון - חנן, ₪ 19,000.

באישום השני - פרייח, ₪ 41,500.

באישום השלישי - עדאל, ₪ 25,500.

באישום הרביעי - משה, ₪ 1,950.

באישום החמישי - אברהם, ₪ 3,000.

באישום השישי - ע.ס. ₪ 750.

באישום השביעי - תמר, ₪ 367.

באישום התשיעי - שיאל, ₪ 1,725.

באישום העשירי - גיא, ₪ 4,350.

באישום האחד עשר - ענבל, ₪ 5,150.

באישום השנים עשר - דני, ₪ 2,575.

באישום השלושה עשר - שלומית, ₪ 5,062.

באישום ארבעה עשר - דניאל, ₪ 2,250.

באישום החמישה עשר - בן, 2,250 ₪.

הפיצוי ישולם באופן יחסי לכל אחד מן המתלוננים ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 01.01.18 . לא
ישולם אחד מהתשלומים במועדו תעמוד כל יתרת הפיצוי לתשלום מידי. ב"כ המאשימה תעביר תוך 14 יום מהיום
למזכירות בית המשפט את פרטיהם המלאים של המתלוננים.

ו. 3,000 ₪ קנס או 20 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם עד ליום 01.05.18.

ניתן צו כללי למוצגים ליחידה החוקרת:

להשמיד, לחלט, להשיב לבעלים לפי שיקול דעת.

זכות ערעור תוך 45 ימים לביהמ"ש המחוזי.

ניתן היום, ד' ניסן תשע"ו, 12 אפריל 2016, בהעדר הצדדים.